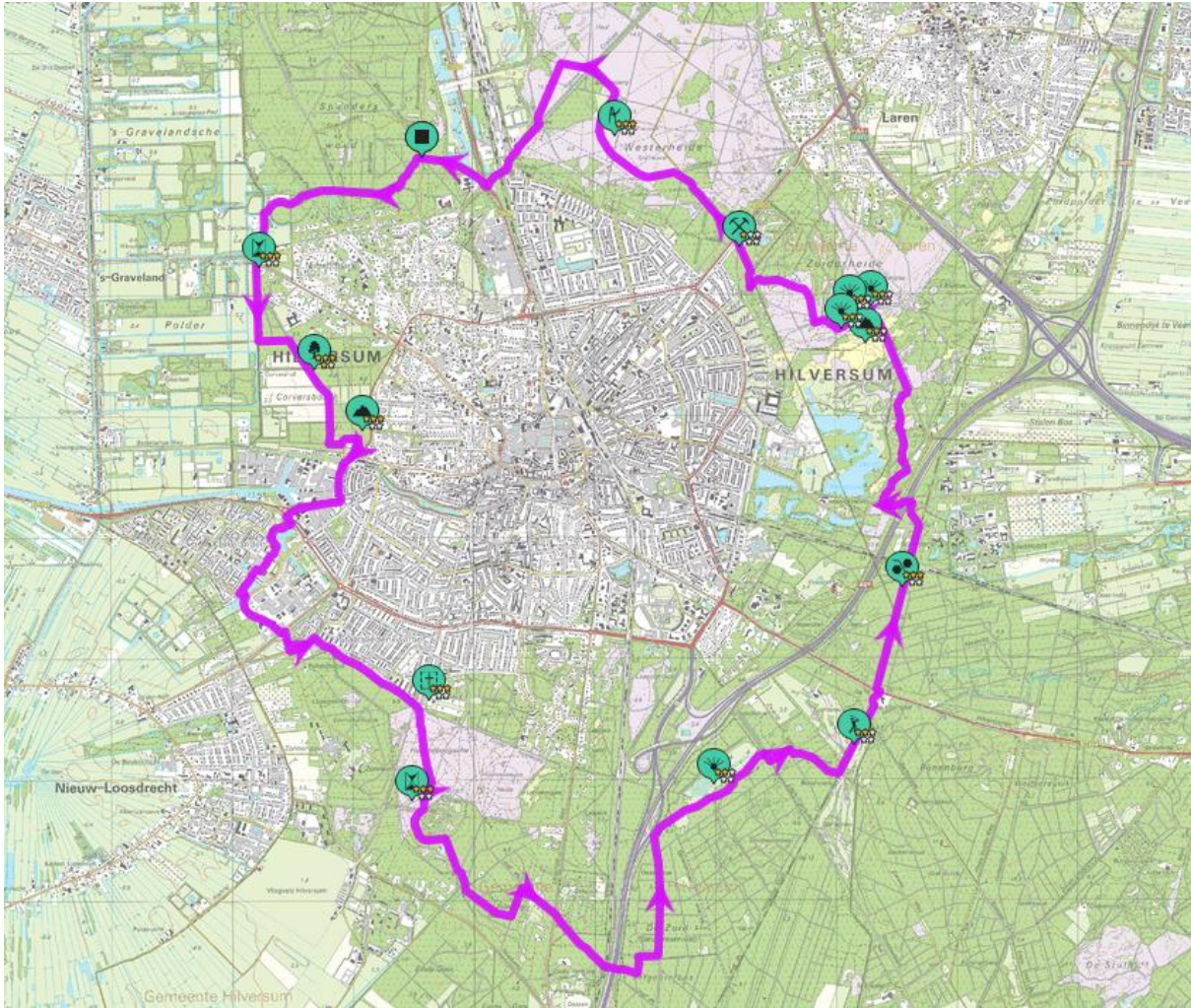

Voetstappenpad nog steeds niet geopend

Kees de Heer, IVN

Het Voetstappenpad biedt een duidelijk gemarkeerde rondwandeling bij Hilversum. Deze vijftientig kilometer tellende route zou tachtig jaar geleden worden geopend, op Tweede Pinksterdag 1941. Maar discussies over het dragen van insignes leidde op het nippertje tot afgelasting van het openingsfeest. Nu verhindert corona een officiële opening.

Het Voetstappenpad rond Hilversum is te danken aan de Stichting het Gooische Hotelplan. Hoteleigenaren pleiten in 1938 voor meer fiets- en wandelpaden om het Gooi aantrekkelijker te maken voor toeristen. De gemeente Hilversum pakt de handschoen op en gaat overleggen met de rentmeester van het Goois Natuurreservaat, dat vrijwel alle heidevelden rond Hilversum beheert. De rentmeester kiest voor een onverhard, gemarkeerd pad, waarop de wandelaar het gevoel zal hebben 'door bosch en heide te zwerven'.

Met een overheidssubsidie wordt een groep van twaalf jonge werklozen aan het werk gezet om het wandelpad vorm te geven. Zij maken tientallen betonnen wegwijzers met een 'blote-voetafdruk'. Het Voetstappenpad is klaar in november 1940, in de beginperiode van de bezetting.

Geen insignes

De officiële opening van het Voetstappenpad was gepland voor Tweede Pinksterdag 1941. Ruim duizend wandelaars hadden zich aangemeld voor een feestelijke wandeltocht. Maar het organisatiecomité aarzelt in de week voor Pinksteren. Want er woedt een hevige discussie over de eis dat de wandelaars 'geenerlei insignes, uniformen of andere onderscheidingstekens van politieke of godsdienstige richting' zullen meedragen. Deze eis wordt heftig bestreden door groeperingen als de Nationaal Socialistische Jeugdstorm, die nu juist wel in uniform willen marcheren.

Het comité is bang voor gewelddadige confrontaties en besluit vijf dagen voor Pinksteren om de openingstocht toch niet door te laten gaan.

Restauratie

Het Voetstappenpad is echter jarenlang verwaarloosd. Aanvankelijk waren de tientallen betonnen voetstappen overduidelijke aanwijzingen dat hier een wandelpad liep, maar geleidelijk raakten steeds meer wegwijzers compleet overwoekerd.

Op initiatief van de IVN-afdeling Gooi en omstreken is de wandelroute in 1997 weer zo goed mogelijk gereconstrueerd. Dat gebeurde ter gelegenheid van het 65-jarig bestaan van de Stichting Goois Natuurreservaat. De meeste oude wegwijzers zijn teruggevonden, opgeknapt en herplaatst, terwijl een serie nieuwe wegwijzers met dezelfde markante vorm is bijgemaakt.

De IVN-ers hebben de route wel een beetje aangepast. Want het historische pad wordt nu doorkruist door saaie woonwijken en nieuwe autowegen. Het nieuwe Voetstappenpad kruist tweemaal de A27, maar daar heb je als wandelaar betrekkelijk weinig last van. Het kronkelpaadje door de Hilversumse wijk Kerkelanden spreekt minder aan, maar de routemakers hebben er inderdaad het beste van gemaakt. Het Voetstappenpad voert nog steeds door boeiende bossen en uitgestrekte heidevelden, terwijl je in feite nooit ver verwijderd bent van de bebouwde kom van Hilversum.

Samenscholingsverbod

Maar het Voetstappenpad is nu nog steeds niet officieel geopend. Toen ik vorig jaar hoorde dat de spiksplinternieuwe Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht streeft naar de Unesco-status van 'Geopark' voor de gehele Utrechtse Heuvelrug en het Gooi, leek me dat een mooie aanleiding voor een nieuw openingsfeestje.

Ik was van plan om de voorzitters van het Goois Natuurreservaat en van het Geopark uit te nodigen voor een officiële openingsactie op Tweede Pinksterdag. Maar corona gooit roet in het eten; de beperkende maatregelen rond het samenscholingsverbod duren net iets te lang. Wellicht krijgen we een nieuwe kans op Tweede Pinksterdag 2022...

Routeboekje Voetstappenpad

Je kunt het Voetstappenpad lopen aan de hand van de markering.

Bij het Goois Natuurreservaat is voor 5 euro een boekje te koop, met een kaartje en uitleg over het landschap onderweg (www.gnr.nl).

De route is eveneens te vinden via de wandelwebsite <https://www.routeyou.com/nl-/route/view/537349/wandelroute/voetstappenpad>

en verder nog ...

Goois Natuurreservaat

De Stichting Goois Natuurreservaat heeft een wonderlijke ontstaansgeschiedenis, die teruggaat op de rechten van de Erfgooiers. Het gebruiksrecht van bossen, weiden en heidevelden was eeuwenlang in handen van een zelfbesturende boerenorganisatie, die de gronden collectief gebruikte. In de rest van Nederland waren de gemeenschappelijke bezittingen allang over particulieren verdeeld, in het 'Gooilant' nog niet.

Vanwege alle twisten over eigendom en gebruik heeft de overheid het eigendom van de 'gemene gronden' in 1912 toegekend aan de 'Vereniging Stad en Lande van Gooiland' en de wet voor deze erfgooiersorganisatie moest vijftien jaar ongewijzigd blijven.

Natuurbeschermers waren bang dat de gronden na deze periode stukje bij beetje zouden worden verkocht voor woningbouw. Daarom hebben zij in 1932 de Stichting Gooisch Natuurreservaat opgericht, die kort daarna tegen een schappelijke prijs 1524 hectare bos en heide van alle rechthebbende erfgooiers kon kopen.

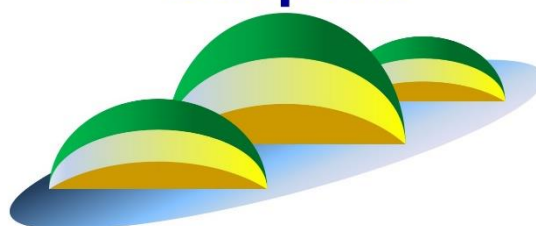

Bron: Historische Kring Laren

Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht

De Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht is een burgerinitiatief dat streeft naar de Unesco-status van Geopark voor de Utrechtse Heuvelrug, het Gooi en de natte randgebieden. De VN-organisatie Unesco heeft criteria opgesteld voor 'werelderfgoed' en 'nationale parken', maar ook voor 'geoparken'. Een geopark moet boeiend zijn vanwege de geologische opbouw, forse reliëfverschillen of andere aardkundige waarden. Daarnaast moet het een bijzondere flora en fauna hebben, plus een bijzondere cultuurhistorie.

Geopark

Heuvelrug Gooi en Vecht

Leeuwenpalen

Het Voetstappenpad voert langs enkele 'leeuwenpalen'. Want de grens tussen het grafelijk Holland en het bisschoppelijke Sticht is eeuwen geleden gemarkeerd door stenen palen van twee meter hoog.

Aan de ene kant prijkt de Hollandse leeuw, aan de andere zijde het wapen van de bisschop van Utrecht. De tweeëntwintig 'leeuwenpalen' zijn netjes genummerd en het Voetstappenpad voert langs paal 8, 9 en 10.

Spoorbogen

De spoorlijn Hilversum – Utrecht heeft bijzondere bogen, gemaakt van beton. Deze spoorlijn is aangelegd in 1941, toen er in Nederland een groot staaltekort was. Er moest een creatieve oplossing worden bedacht om de spoorlijn toch te kunnen elektrificeren. De betonnen bogen zijn uniek voor Nederland.

